

prima instanță V. Micu

instanța de apel L. Popova, L. Bulgac, A. Gavrilița

Î N C H E I E R E

11 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Ion Corolevschi

Judecătorii

Iuliana Oprea, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății de Asigurări-Reasigurări „Donaris Group” Societate pe acțiuni împotriva Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe acțiuni și Iurie Stratan cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe acțiuni și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani, municipiul Chișinău din 22 octombrie 2013, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La 11 octombrie 2011, SAR „Donaris Group” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva CIA „Asito” SA și Iurie Stratan cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii a indicat că la 12 septembrie 2007, între SAR „Donaris Group” SA în calitate de asigurător și ÎCS „Procredit” SA în calitate de asigurat, a fost încheiat contractul de asigurare facultativă a mijloacelor de transport auto-casco nr. CSK 2007-01-0886 prin care a fost asigurat automobilul Škoda Fabia anul producerii 2007, n/î CMG 391, contra mai multor riscuri, inclusiv și riscul contra prejudiciilor ca rezultat al accidentelor de circulație.

Susține că la 07 august 2008, în mun. Chișinău, intersecția str. Ismail, s-a produs accidentul rutier în rezultatul căruia autovehiculul de model Mercedes-Benz 300 cu n/î CES 077, condus de către Iurie Stratan a tamponat automobilul de model Škoda Fabia cu n/î CMG 391 condus de Vladimir Cîrlan.

Menționează că conform procesului-verbal cu privire la contravenție din 15 august 2008, vinovat de comiterea accidentului rutier sus-indicat a fost recunoscut

Iurie Stratan. Astfel, ultimul a încălcat prevederile Regulamentului circulației rutiere stabilite la pct. 45 (1) și (2), faptă calificată conform art. 124 alin. (1) din Codul cu privire la contravențiile administrative, fiind sancționat cu o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 200 lei.

Remarcă că posesorul autovehiculului de model Mercedes Benz cu n/î CES 077 deținea poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă, eliberată de CIA „Asito” SA, nr. AA 1868082, valabilă la momentul producerii accidentului rutier.

Indică că părțile implicate în accidentul de circulație au declarat cazul accidentului la companiile de asigurări cu care aveau întocmite contracte de asigurare, iar în consecință, de SAR „Donaris Group” SA a fost pornit dosarul de daune nr. 1589/08 din 05 septembrie 2008.

Totodată, indică că la 05 septembrie 2008 a fost întocmit procesul-verbal de constatare a pagubelor la automobilul Škoda Fabia cu n/î CMG 391, semnat de către părțile implicate, precum și de către reprezentantul CIA „Asito” SA.

Menționează că conform devizului de calcul efectuat de SAR „Donaris Group” SA, suma prejudiciului cauzat autovehiculului de model Škoda Fabia cu n/î CMG 391 în urma accidentului de circulație a fost estimată în mărime de 9809 lei.

Astfel, conform dispoziției nr. CSK-08/953S din 15 octombrie 2008 a fost dispusă recunoașterea evenimentului produs drept caz asigurat și achitarea despăgubirii de asigurare în sumă de 6063 lei, suma de 3746 lei a fost virată la contul stației de reparație „DAAC Hermes” SA, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 1904 din 24 septembrie 2008 și nr. 2237 din 21 octombrie 2008 pentru asiguratul „Procredit” SA.

Afirmă că conform art. 1329 alin. (1) Cod civil, precum și a Legii nr. 414-XVI, asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare preia, în limitele acestei sume, dreptul la creanță pe care asiguratul sau o altă persoană care a încasat despăgubirea de asigurare îl deține în raport cu terțul responsabil de producerea pagubei dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Remarcă că în corespundere cu normele de drept enunțate și ținând cont de faptul că persoana responsabilă de cauzarea prejudiciului în rezultatul unui delict deține contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto la CIA „Asito” SA și reprezentantul ultimului a contrasemnat procesul-verbal de constatare a pagubelor, în baza Legii nr. 414-XVI, s-a adresat asigurătorului RCA cu solicitarea recuperării sumei prejudiciului în limita răspunderii sale prevăzută de art. 40 alin. (7), însă cererea a fost lăsată fără răspuns.

Susține că dauna totală constituie 9809 lei, dintre care piesele - 4829 lei, având ca temei prevederile pct. 9 din Regulamentul cu privire la modul de determinare a uzurii în cazul pagubelor produse la autovehicule aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 13/1 din 03 aprilie 2008, pieselor înlocuite se va aplica 15 % de uzură, automobilul având un an de exploatare.

Consideră că prin urmare, asigurătorul de răspundere civilă auto - CIA „Asito” SA urmează să plătească păgubitului, iar în cazul dat celui ce a subrogat în drepturi pe păgubit, suma de 9084,65 lei, iar uzura de 15 % care constituie suma de 724,35 lei urmează a fi recuperată de persoana responsabilă de producerea accidentului de circulație Iurie Stratan.

Remarcă că conform practicii judiciare despăgubirea de asigurare achitată de asigurător pentru avarierea bunului trebuie să fie egală valorii părților componente sau a pieselor care urmează a fi înlocuite, determinate prin deducerea uzurii din costul lor la momentul producerii accidentului. Diferența de cost, rezultată din prețul pieselor și materialelor până la momentul accidentului și cel după producerea lui, va fi achitată de către partea vinovată de comiterea accidentului.

În cazul în care, la data producerii accidentului de autovehicul, persoana păgubită are încheiat un contract de asigurare benevolă de bunuri (CASCO), pentru bunurile avariate sau distruse prin accidentul de autovehicul ea va fi despăgubită în temeiul aceluși contract (art. 22 alin. (11) din Legea nr. 414-XVI).

Mai indică că conform prevederilor art. 22 alin. (12) a Legii nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, în cazul când persoana păgubită se adresează asigurătorului său de bunuri pentru recuperarea prejudiciului, constatarea avariilor, soluțiile tehnologice adoptate, evaluarea și stabilirea despăgubirilor vor fi opozabile asigurătorului de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, în limita prevederilor prezentei legi.

Ca urmare, asigurătorul ce a acoperit prejudiciul conform contractului de asigurare benevolă este în drept să adreseze o acțiune de preluare a riscului asiguratului împotriva asigurătorului de răspundere civilă auto privind încasarea sumei achitate, care nu va depăși limitele prevăzute de art. 14 din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006.

Consideră că reieșind din faptul că după plata despăgubirii de asigurare conform contractului CASCO, păgubitul a cedat dreptul de creanță față de delicvent către SAR „Donaris-Group” SA, ultimul a subrogat în drepturi pe asiguratul său ÎCS „Procredit” SA și în limita despăgubirii achitate este în drept de a formula pretenții față de responsabilul de producere a pagubei și/sau către asigurătorul de RCA la care acesta s-a asigurat de răspunderea civilă.

Prin urmare, solicită încasarea de la CIA „Asito” SA în beneficiul SAR „Donaris Group” SA a sumei de 9084,65 lei cu titlu de pagubă materială, încasarea de la Iurie Stratan în beneficiul SAR „Donaris Group” SA a sumei de 724,35 lei cu titlu de pagubă materială și încasarea de la pârâți a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 22 octombrie 2013 acțiunea a fost admisă integral. S-a încasat de la CIA „Asito” SA în beneficiul SAR „Donaris Group” SA prejudiciul material în mărime de 9084,65 lei. S-a încasat de la Iurie Stratan în beneficiul SAR „Donaris Group” SA prejudiciul material în mărime de 724,35 lei. S-a încasat în mod solidar de la CIA „Asito” SA și Iurie Stratan în beneficiul SAR „Donaris Group” SA cheltuielile de judecată în mărime de 294 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2014 a fost respins apelul declarat de CIA „Asito” SA și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 17 decembrie 2014 a fost admis recursul declarat de CIA „Asito” SA, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2014 în partea prin care a fost menținută hotărârea primei instanțe cu privire la încasarea de la CIA „Asito” SA în beneficiul SAR „Donaris Group” SA a prejudiciului material în mărime de 9084,65 lei și încasarea în mod solidar de la CIA „Asito” SA și Iurie Stratan în beneficiul SAR „Donaris Group” SA a cheltuielilor de judecată în mărime de 294 lei și restituită pricina în partea dată pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2015 a fost respins apelul declarat de CIA „Asito” SA și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 22 octombrie 2013.

La 28 iulie 2015, în termenul prevăzut de lege, CIA „Asito” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului a invocat că instanțele ierarhic inferioare nu au elucidat pe deplin toate temeiurile invocate întru respingerea acțiunii, nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au interpretat eronat legea.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de CIA „Asito” SA nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a

îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului, invocate în speță, sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că atât instanța de apel, cât și prima instanță au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, aplicând corespunzător normele de drept material și respectând normele de drept procedural, iar argumentele invocate în cererea de recurs poartă un caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul CIA „Asito” SA, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe acțiuni se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ion Corolevschi

Judecătorii

Iuliana Oprea

Iurie Bejenaru